

helmum abbatem compellavit, suæque legationis in-
 juncto officio, ad Romanæ sedis apostolicam aucto-
 ritatem, multis onustum xeniis direxit. Confecto
 itaque itinere, abbas Guillelmus Romam pervenit,
 et piæ memoriæ papæ Benedicto, adventus sui rati-
 onem, et mittentis ducis voluntatem aperuit, et
 factæ chartæ confirmationem, et apostolici privilegii
 auctoritatem, magnæ humilitatis oratione congrua
 postulavit. Papa igitur Benedictus, ducis diligenti-
 am admirans et suscepti amici præsentis summam ex-
 cellentiam, privilegia postulata confirmavit, et vo-
 luntarius tradidit, et Fiscannensem Sanctæ Trinitatis
 ecclesiam ab omni episcoporum jugo, subjectione
 et consuetudine liberans et eripiens, sub solius
 Romanæ Ecclesiæ gubernatione et patrocinio con-
 stituit et suscepit. Constituit, inquam, Fiscannen-
 sem soli Romanæ Ecclesiæ subjacere, atque ab
 omni aliarum Ecclesiarum potestate immunem et
 absolutam et omnino liberam, forma Cluniacensis
 monasterii permanente. Acceptis igitur apostolicæ
 auctoritatis exquisitis privilegiis, beatæ memoriæ
 Guillelmus abbas festino cursu Northmanniam remea-
 vit, et ducis Richardi desiderio suæ voluntatis effe-

Actum, inunctæque legationis officium feliciter con-
 summatum, enucleavit et ostendit. Unde dox ineffa-
 biliter exhilaratus, uno et uni Deo gratias totius
 intensionis fervore reddidit; qui ecclesiam, quam
 Richardus pater fundaverat atque ipse patris Ri-
 chardi rogatu et jussione compleverat ac ordinave-
 rat, divinæ providentiæ arcano consilio, tantarum
 personarum convenientia, ab omnium hominum juro
 et prælatione absolvebat et liberabat. Magnis deinde
 xeniis suum dilectissimum abbatem Guillelmum be-
 noravit, honoratumque Sanctæ Trinitatis ecclesie
 Fiscannensis remisit: iterum atque iterum enis
 exorans, quatenus commissæ ecclesiæ, juxta cepti
 ordinis religionem, custodiret, et custodiendo per-
 ceret ac confirmaret. Cujus sanctas preces sancti-
 rumve precum nimias humilitates, beatus abbas,
 velut oracula Dei suscipiens, Fiscannum intravit, et
 per multorum annorum vertiginem, usque ad ducem
 Hierosolymitæ Roberti Fiscannensem ecclesiam
 rexit, subjectosque suos verbo et exemplo succendit
 et reformavit ad imaginem et similitudinem, hono-
 rem et gloriam Dei omnipotentis, qui vivit et re-
 gnat per omnia sæcula sæculorum. Amen.

LIBELLUS SUPPLEX MONACHORUM ARULENSIUM

Ad Patres in concilio apud S. Tiberium anno 1050 congregatos, adversus bonorum mo-
 nasterii invasores.

(Mansi, *Concil.* XIX, 793.)

Orthodoxis Patribus omnigena vene a done dignis,
 quos sancta ex diversis aggregavit fides partibus,
 quosque recit in dilectione fraternitatis vinculum
 geminæ charitatis, pontificibus videlicet, quibus col-
 lata est cura ecclesiarum Dei, grex tantillus almæ
 Dei Genitricis Mariæ cœnobii Arulas hanc querimo-
 niæ clementiæ vestre dirigit paginam, in qua sunt
 adnotata prædia quæ se causatur ab injustis et pra-
 vis hominibus per vim seu per donationes illicitas,
 seu sub prætextu cujuslibet fraudulentæ, a suo
 jure distracta. Nam noscat almitas vestra præfatum
 cœnobiium noviter ædificari cœptum pro tantorum
 amissione prædiorum, non est posse nostrum illud ad
 perfectum usque perducere, necessaria cœnobiæ
 quæ sustentationi competunt fragilitatis humanæ.
 Idcirco prædictus tam variis casibus fatigatus, Dei
 omnipotentis supplex vestramque omnium deposc
 clementiam, ut ob amorem ejusdem gloriosæ geni-
 tricis auctoritate pontificali feriantur a vobis vinculo
 justæ damnationis, et excommunicationis quous-
 que retinuerint prædicta prædia prædictæ Virginis.
 Hæc sunt vero nomina prædiorum et militum ea
 possidentium. In primis alodem S. Mariæ, quem ha-
 bet in comitatu Berchitano, id est in Marola cum
 ipsa ecclesia, et in Avisano tenet mulier Reinaldi
 qui fuit quondam cum filio suo. Re. undus Arnaldi

alodem de Orlarios, Gausbertus ipsum de Fide et
 de Ursiniano, Guillelmus Oliba ipsum de Corneli-
 no, Guillelmus Johannis tenet S. Mariam de Paz-
 sar, et ipsas vineas de Clusa. Willelmus Dalcanti
 ipsum alodem de Maras, et de campo Eldrici, et de
 Tressera, et de villa Mulacha, et ipsum de Keizans,
 Bernardus Olivæ alodem de Rutmors, et de Kastel-
 lone et de Rodas, Aicardus Odonis alodem de Ba-
 bdos, Bernardus Adalberti ecclesiam de Chasamori,
 Arnaldus Johannis alodem de Elsinas, Seniofre
 Mironis alodem de Terradas, et in Pines medium man-
 sum, Deusdefranc mansum unum in Terrodas, Se-
 garus Berardi ipsos mansos et ipsos alodes de Ter-
 radas, et in Cirasia mansos tres, et ipsos mansos
 cum alode de Ortos, et ipsos mansos cum alode de
 villa Rubeo, et ipsos de Vilaro castellano, et ipsum
 alodem de Costa et ipsum de Felgus, et de Val-
 della, et de Campo Sambuce. Seguinus tenet in Al-
 biniano inter mansos et bordas septem, et ipsum de
 cimum de Rabugas cum medium mansum, et
 et multa alia nobis aufert. Udalgerius vicecomes
 tenet totum alodium de Alleles.

*Synodus anathema pronuntiat adversus invasores in-
 norum monasterii.*

Cum sancta cogeret nos fides ex diversis in
 congregari partibus, sanctam celebraturi synodum

libus Julii apud beatum Thiberium, cum religioso A
 rum multitudine abbatum, et honestissimorum vi-
 rorum utriusque sexus, ætatis vel ordinis; oblata
 est querimoniam pagina oculis nostris ex monachis
 aliam Marix Virginis cœnobio Arulis, simul cum
 prænotata prædia quæ sibi ab injustis tolluntur ho-
 minibus: pro qua amissione rerum compulsi adire
 præsentiam nostram, suffragium expetentes no-
 strum: quod illis negare non est nostri ordinis, nec
 rectum, cum in periculis subvenire debeamus, et in
 necessitate constituti ferre justitiam. Ob hoc igitur
 nos humiles Jesu Christi pontifices advertentes tan-
 tam tamque inauditam servorum Dei querimoniam,
 instinctu ejusdem provocamur ad compescendum
 eam juxta posse nostrum ad decreta canonum. Id-
 circo ego. Wifredus aliam primæ Narbonæ metropo- B
 litanus confirmo. † Ugo episcopus Uzetensis. † Ar-
 nallus episcopus Magalonensis. † Berengarius epi-
 scopus Bierrensis. † Bernardus episcopus Lutovien-
 sis. † Goufarius episcopus Agatensis. † Berengarius
 episcopus Elnensis Illi qui fuerunt ad subversionem
 de Malo, de S. Maria, de Riarde, Roland videlicet
 et alii qui consensi fuerunt, cum legatis cæterorum
 coepiscoporum nostrorum et cum abbatibus religio-
 sis ex diversis ordinibus Gothiæ ac Spaniæ, nolentes
 exorbitare a regulis SS. Patrum, accensi flamma
 Spiritus sancti, percutimus eos, qui in supra scripta
 culpa atque negligentia sunt aut erunt irreliti, se-
 cundum quod in culpa sunt aut erunt implicati, per
 gladium Patris, et Filii, et Spiritus sancti, et per an-
 thematizationem omnium quæ sunt, fuerunt et erunt C
 fidelium Dei, nisi ad veram pœnitentiam venerint,
 et secundum posse illorum emendaverint, sint ex-
 torres a liminibus sanctæ Dei Ecclesiæ, in anathe-
 matizatione sint omnes superius nominati, omnes-
 que maledictiones Veteris et Novi Testamenti super
 eorum capita multiplicamus. Maledicti sint in civi-
 tate, maledicti in agro, maledicta horrea eorum et
 cellaria eorum, maledicti cibi eorum et reliquæ ipso-
 rum, maledicta sint inferiora ventris eorum et fru-
 ctus terræ ipsorum, armenta et greges ipsorum; ma-

ledicti ingredientes et egredientes. Mittat super eos
 Dominus famem et pestilentiam et increpationem in
 omnia opera eorum quæ faciunt, donec contefat
 eos et perdat velociter propter adinventiones eorum
 pessimas, in quibus relinquunt Dominum. Adluat
 Dominus super illos pestilentiam donec deleat eos de
 terra quam possident. Percutiat eos egestate et fe-
 bri et frigore, ardore et æstu, et aere corrupto, ac
 rubigine; et persequatur eos donec pereant. Tra-
 dat illos Dominus corruentes coram inimicis suis.
 Sint cadavera illorum volatilibus in escam et bestiis
 terræ, et non sit qui abigat. Sint percussi cæcitate,
 et amentia ac furore inentis; et palpent in meridie
 sicut palpari solet cæcus in tenebris: et non diri-
 gantur gressus eorum. Maledicta sint capita eorum
 per septem portas, id est per nares, et aures, et
 oculos, et per hucan eorum. Maledictum sit ce-
 rebrum eorum, capilli, humeri, brachia, manus, di-
 giti, frons, cilia, linguæ, dentes, gulæ, pectus, dor-
 sum, cor, venter, umbilicus, interiora, exteriora,
 et posteriora, vitalia, inguines, coecæ, geniculi, ti-
 bix, tali, pedes, plantæ, articuli, venæ, juncturæ,
 viscera, ossa, medulla. Hæc omnia prænominata il-
 lorum maledicta sint nisi resipuerint, et ad veram
 pœnitentiam venerint. Et hæc regula maledictionis
 atque anathematizationis servetur, et permaneat in
 omnibus primatum ecclesiis. Quicumque igitur cum
 prænominatis hominibus locuti fuerint scienter,
 nisi emendare eos hortati fuerint, aut cum eis mau-
 ducaverint, hiberint, dormierint, in aliquove parti-
 cipati fuerint, nisi resipuerint; si clericus fuerit,
 proprio ordine periclitabitur, si laicus aut femina,
 nisi paupertate aut metu deprehensus fuerit, præ-
 dicta dampnatione pendendum, et anathematizan-
 dum et excommunicandum se esse perhorre-
 scat.

Acta synodus Idus Julii anno incarnati Verbi 1050,
 indictione III, anno XX, regnante rege Henrico in
 Francia, anni cycli octavi decimi VI. Scriptum per
 manus Olivæ † Guislibertus, gratia Dei episcopus
 Barcinonensis, Wifredus præsul †.

SERMO DE SANCTO MARCULFO

ABBATE NANTENSI, CONFESSORE,

(MABILL. Acta SS. Bened., Sæc. VI, p. II, p. 517, ex ms. codicis cœnobii S. Vincentii apud Laudunum.)

I. Venerandi Patres ac dilecti fratres, quos in D
 domo sua Deus habitare facit unanimes, exhortatio-
 nis nostræ alloquia, imo divinæ virtutis insignia
 beati Marculli meritis ostensa vestrorum benigne
 percipiunt aures: Salomone testante, imo Spiritu
 sancto Salomonis ore loquente, didicimus quia
 gloria regum celare verbum, gloria vero Dei investi-

(1) Ille locus hodie in Vulgata nostra contrario sensu sic effertur: *Gloria Dei est celare verbum, et gloria regum investigare sermonem.*